

цес, залежить його фінансовий результат. Збут продукції є найважливішою, хоч і завершальною стадією кругообігу капіталу. Без ефективного збуту продукції немає перспектив на закупівлю підприємством запасів, виробництво, вкладання інвестицій. Витрати на збут продукції належать до витрат, що входять до повної собівартості продукції, передбаченої для збуту (реалізації). Питома вага витрат на збут у структурі повної собівартості реалізованої продукції коливається від 1% до 5% (залежно від виду продукції, місця, домовленостей та умов її збуту). Витрати на збут продукції підприємство зобов'язане постійно планувати, вчасно облікувати й аналізувати, належно контролювати, в іншому разі значна їх частина буде непродуктивною та негативно впливатиме на фінансові результати діяльності підприємства-виробника.

Отже, удосконалення процесу обліку адміністративних витрат і витрат на збут є досить не легким завданням, оскільки існує досить багато суперечностей і неточностей у законодавчій та нормативній базах.

УДК 657.37-045.45:336.73

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Безверхий К.В. Непрямі витрати в системі управління промислових підприємств: обліково-контрольний аспект: [монографія] / К.В. Безверхий. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 276 с.
2. Козаченко А.Ю. Системний підхід до формування та відображення в обліку невиробничих витрат / А.Ю. Козаченко // Економічний часопис – XX. – 2012. – № 11–12(1). – С. 90–92.
3. Економічна енциклопедія: у 3 томах / Редкол. С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К. : Видавничий центр «Академія», 2000. – Т. 1. – 2000. – 864 с.
4. Економічна енциклопедія: у 3 томах / Редкол. С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – Т. 2. – 2001. – 848 с.
5. Гудзенко Н.М. Облік і контроль збуту в операційній діяльності сільськогосподарських підприємств: автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / Н.М. Гудзенко. – К., 2006. – 25 с.
6. Бухгалтерський облік, аналіз і контроль: теорія, методологія, організація : [монографія] / Відп. ред. Ф.Ф. Бут'ягєць. – Житомир, 2007. – 448 с.
7. Ластовецький В.О. Виробничо-комерційний облік і внутрішньогосподарська (управлінська) звітність за центрами витрат і відповідальності / В.О. Ластовецький. – Чернівці, 2008. – 156 с.

Дземішкевич І.О.

аспірант

Університету банківської справи
Національного банку України

УПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ КРЕДИТНИХ СПІЛОК ЯК ІНДИКАТОРА ЇХ СОЦІАЛЬНОЇ ОРІЄНТОВАНОСТІ

У статті розкрито перспективи розвитку звітності кредитних спілок. Зазначено зміни у методиці складання звітності при переході на МСФЗ. Обґрунтовано переваги впровадження інтегрованої звітності з метою якіснішого розкриття інформації про діяльність фінансової установи.

Ключові слова: кредитна спілка, інтегрована звітність, МСФЗ, фінансовий звіт, нефінансова інформація.

Дземішкевич И.А. ВНЕДРЕНИЕ ИНТЕГРИРОВАННОЙ ОТЧЕТНОСТИ КРЕДИТНЫХ СОЮЗОВ В КАЧЕСТВЕ ИНДИКАТОРА ИХ СОЦИАЛЬНОЙ ОРИЕНТИРОВАННОСТИ

В статье раскрыты перспективы развития отчетности кредитных союзов. Отмечено изменения в методике составления отчетности при переходе на МСФО. Обоснованы преимущества внедрения интегрированной отчетности с целью качественного раскрытия информации о деятельности финансового учреждения.

Ключевые слова: кредитный союз, интегрированная отчетность, МСФО, финансовый отчет, нефинансовая информация.

Dzemishkevych I.O. IMPLEMENTATION INTEGRATED REPORTING OF CREDIT UNIONS AS AN INDICATOR OF THEIR SOCIAL ORIENTATION

In the article disclosed the prospects of development of reporting credit unions. Described changes in the method of preparation reporting during the implementing of IFRS. Defined the advantage of implementing integrated reporting to qualitative disclosures information about the activities of financial institutions.

Keywords: credit union, integrated reporting, IFRS, financial report, non-financial information.

Постановка проблеми. Враховуючи сучасні політичні та економічні події в Україні, вітчизняна банківська система зазнає нищівного удару, який супроводжується панікою населення та, як наслідок, має ефект «снігового шару». Фізичні особи, колишні й потенційні клієнти банків з кожним днем втрачають довіру до цих фінансових установ, але, не зважаючи на це, у них залишається незадоволеною потреба у фінансових послугах. Гідною альтернативою банкам є кредитні спілки.

Протягом останніх років кредитні спілки займалися саме відновленням довіри населення, що було

спричинено великою кількістю випадків шахрайства населення за допомогою цих установ. Питання легітимності кредитних спілок є досить актуальним, зважаючи на стереотипні уявлення серед населення, які більшою мірою викликані незнанням і нерозумінням принципів та основ діяльності цих фінансових установ. Засобом для подолання цих перешкод у комунікації та співпраці населення із кредитними спілками може слугувати інтегрована звітність. Цей прогресивний вид звітності має надавати інформацію не лише про певні фінансові показники, а й про поставлені стратегічні й соціальні цілі перед кредит-

ною спілкою як соціально-орієнтованою фінансовою установою.

Отже, модернізація звітності кредитних спілок та впровадження альтернативної, інтегрованої звітності є актуальним і перспективним напрямом розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Цікавими й корисними у вирішенні питань формування інтегрованої звітності й удосконалення звітності кредитних спілок є дослідження Т.М. Слепневої, Л.І. Хоружія, Н.А. Лоханової, О.Р. Шишута, О.І. Гриценка, Н.В. Семенишеної й інших вітчизняних та іноземних вчених і дослідників.

Завдяки напрацюванням вищезазначених вчених, сформульовано підґрунтя для подальших наукових досліджень у напрямі модернізації звітності кредитних спілок і запровадження інтегрованої звітності.

Постановка завдання. Метою дослідження є обґрунтування перспектив розвитку звітності кредитних спілок і змін у їх складі та структурі при переході на МСФЗ і впровадженні інтегрованої звітності. Невід'ємним елементом дослідження є розкриття структури інтегрованого звіту, зважаючи на специфіку діяльності кредитних спілок.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до офіційних даних, які оприлюднила Національна комісія з регулювання ринків фінансових послуг, станом на 31.03.2014 р. у Державному реєстрі фінансових установ обліковувалось 627 кредитних спілок (таблиця 1), що на 7 одиниць або на 1,12% більше ніж за аналогічний період 2013 р. Для порівняння, кількість банків, які мали ліцензію НБУ станом на

31.03.2014 р. становила 180 одиниць, що на 4 одиниці або 2,27% більше ніж за аналогічний період 2013 р. [1].

Результати діяльності кредитних спілок станом на 31.03.2014 р., представлені в таблиці 1, свідчать про значний вплив соціально-політичних факторів на діяльність цих установ. З одного боку, у 2014 р., порівняно з 2013 р., зменшилась кількість членів кредитних спілок на 111,50 тис. осіб, що становить 10,3%. Також спостерігалось зменшення кількості членів кредитних спілок, які мають чинні кредитні договори, з 251,6 тис. осіб до 229,3 тис. осіб і членів кредитних спілок, що мають внески (вклади) на депозитних рахунках, з 44,0 тис. осіб до 37,5 тис. осіб.

Водночас відбулася зміна тенденції зростання абсолютних показників сум залучених депозитів і виданих кредитів (-15,3 млн грн та -8,8 млн грн відповідно) порівняно з аналогічним періодом 2013 р. Ці показники свідчать про прямий вплив загальної економічної ситуації в країні на діяльність кредитних спілок як фінансових установ.

Відповідно до чинного законодавства, кредитна спілка – це неприбуткова організація, основана фізичними особами, професійними спілками, їх об'єднаннями на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні й наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки [3]. Для провадження господарської діяльності кредитні спілки спираються на принципи, що визначають головні відмінності між кооперативними й підприємницьки-

Таблиця 1

Стан розвитку кредитних спілок в Україні

Період	Показник	Кількість кредитних спілок	Кількість банків	Кількість членів КС, (тис. осіб)	Кількість членів КС, які мають внески на депозитних рахунках на кінець періоду, (тис. осіб)	Кількість членів КС, які мають чинні кредитні договори, (тис. осіб)	Загальні активи, (млн грн)	Кредити, надані членам КС (залишок на кін. періоду), (млн грн)	Внески членів КС на депозитні рахунки (залишок на кін. періоду), (млн грн)	Капітал, (млн грн)
Станом на 31.03.2012 р.		613	176	1169,8	46	270,0	2562,3	2396,1	1240,8	1057,3
Станом на 31.03.2013 р.		620	176	1083,6	44	251,6	2701,1	2503,3	1303,1	1117,0
Станом на 31.03.2014 р.		627	180	972,1	37,5	229,3	2716,1	2494,5	1287,8	1205,6
Темпи приросту, %		1,1	0	-7,4	-4,3	-6,8	5,4	4,5	5,0	5,6
Темпи приросту, %		1,1	2,27	-10,3	-14,8	-8,9	0,6	-0,4	-1,2	7,9

Таблиця складена на основі [1; 2]

Таблиця 2

Принципи діяльності кредитних кооперативів

Блок	Принципи	Країни
Демократичні	Добровільності вступу та свободи виходу з кредитного кооперативу;	Україна, Російська Федерація, Білорусь, Азербайджан, Грузія, Казахстан, Таджикистан, Туркменістан, Молдова.
	Рівноправність (відсутність дискримінації) членів кредитного кооперативу;	Україна, Російська Федерація, Азербайджан, Киргизстан, Таджикистан, Туркменістан, Молдова.
	Самоврядування, гласність і демократичний контроль;	Україна, Російська Федерація, Білорусь, Азербайджан, Грузія, Казахстан, Киргизстан Туркменістан, Молдова.
Економічні	Принцип фінансової взаємодопомоги й матеріальної зацікавленості;	Російська Федерація, Білорусь, Казахстан, Таджикистан.
	Принцип обов'язковості сплати вступного й пайового внеску;	Білорусь, Казахстан.
	Економічної та господарської самостійності	Азербайджан, Киргизстан, Таджикистан, Туркменістан.
Соціальні	Підвищення освітнього й культурного рівня членів кредитного кооперативу;	Білорусь, Молдова.
	Участь у міжнародному кооперативному русі;	Білорусь.

Таблиця складена автором

ми формами господарювання. Всі ці принципи можна систематизувати та згрупувати для більшої порівнянності (таблиця 2).

У таблиці наведено сукупність головних принципів діяльності кредитних спілок пострадянських країн. Всі ці принципи систематизовані на основі законодавства відповідних країн і поділені на три блоки: демократичні, економічні й соціальні. Як видно з таблиці, вітчизняним законодавством передбачено застосування лише принципів першого блоку, але по факту економічні принципи є невід'ємним атрибутом діяльності кредитних спілок в Україні. З приводу ж соціальних принципів, то на цьому етапі становлення кредитної кооперації вони не знайшли свого відображення у більшій частині кредитних спілок, але підгрунтя для їх використання сформоване за рахунок неприбутковості, а відтак соціальної орієнтованості цих установ.

Головним фактором підвищення довіри населення до кредитних спілок та кращого розуміння їх соціальної спрямованості може стати звітність цих установ. Варто зазначити, що для досягнення цієї мети звітність має модернізуватися відповідно до світових вимог, що висуваються до формування, змістового навантаження та подання звітності. Перш ніж говорити про бажаний стан звітності кредитних спілок, доцільно буде охарактеризувати сучасний етап її розвитку. Порядок ведення бухгалтерського обліку та складання звітності кредитними спілками передбачений Законом України «Про кредитні спілки» та іншими нормативними актами (таблиця 3).

Річна звітність кредитних спілок підлягає обов'язковому аудиту й оприлюдненню. Тобто, кожен з членів кредитної спілки має можливість безперешкодно ознайомитися з показниками діяльності кредитної спілки. Не зважаючи на це, існує кілька перешкод, пов'язаних із розумінням, сприйняттям та усвідомленням інформації про реальну картину діяльності кредитної спілки:

- низька фінансова грамотність користувачів звітності. Користувач звітності без спеціальної економічної освіти не зможе якісно обробити масив інформації, поданий у звітності. Більше того, фінансова звітність не відображає специфіки діяльності кредитної спілки як фінансової установи;

- відсутність нефінансової інформації про діяльність кредитної спілки. Відсутня інформація про стратегію розвитку, принципи діяльності кредитної спілки та участь у соціальному житті регіону (країни) тощо;

Перша перешкода могла б зникнути, починаючи з 1 січня 2014 р., коли, відповідно до стратегії застосування МСФЗ, в Україні кредитні спілки мали б по-

чати складати фінансову звітність з використанням МСФЗ. У цьому разі, відповідно до концептуальної основи фінансової звітності, елементи, що є основними класами, згідно з економічними характеристиками, подаються шляхом їх детальної класифікації [4]. Тобто, звітність кредитних спілок зазнала б значних змін як щодо змісту подаваної інформації, так і стосовно форми фінансових звітів. О.Р. Шишута виокремлює такі вагоміші зміни у звітності кредитних спілок після переходу на МСФЗ:

- КС мали б надавати звіт про прибутки і збитки, де доходи й витрати групуються за їх основними видами (регламентованими іншими МСФЗ), але, крім того, мусять містити додаткову інформацію щодо процентних доходів, процентних витрат, збитків за кредитами – прострочені платежі й безнадійна заборгованість членів спілки за виданими кредитами; доходу від дивідендів в об'єднаній кредитній спілці (у перспективі – у кооперативному банку); прибутку від інвестиційних цінних паперів;

- КС мали б розкривати суттєву інформацію за балансом щодо умовних операцій і зобов'язань, тобто інформацію стосовно операції поручительства за члена спілки перед третіми особами;

- КС як некомерційні організації мали б змогу подавати додаткові компоненти звітності та змінювати назви рядків у фінансовій звітності й самих форм;
 - бухгалтерський баланс, згідно з МСФЗ 30, має відображати активи й зобов'язання за справедливою вартістю в порядку збільшення їх ліквідності [5; 6].

Враховуючи все вищезазначене, упровадження МСФЗ дало б змогу ліквідувати неспроможність сучасної уніфікованої фінансової звітності надавати користувачам інформацію про діяльність кредитної спілки як фінансової установи. Однак Міністерством фінансів було прийнято рішення про відстрочення дати набрання чинності пункту стратегії застосування МСФЗ, який зобов'язує кредитні спілки складати звітність за міжнародними стандартами до 1 січня 2015 р.

Перехід кредитних спілок на МСФЗ надасть можливість вирішити лише першу із зазначених перешкод, друга ж потребує дещо іншого, деякою мірою творчого підходу, оскільки передбачає розробку й упровадження нефінансових показників, їх узгодження із фінансовими показниками та створення принципово нових форм звітності. Саме така звітність і є інтегрованою. Інтегрована звітність як така має надавати інформацію фінансового, соціального й екологічного спрямування. При впровадженні інтегрованої звітності в кредитних спілках останній компонент буде відсутній, у зв'язку з віддаленістю діяльності кредитних спілок від виробничих проце-

Таблиця 3

Види звітності кредитних спілок

№	Вид звітності	Нормативний документ	
		Назва	Реквізити
1	Фінансова	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	Верховна Рада України, 16.07.1999 р. № 996-III
		Порядок подання фінансової звітності	Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 р. № 419
2	Спеціальна (Звітні дані)	Порядок складання й подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Держфінпослуг	Розпорядження Держфінпослуг від 25.12.2003 р. № 177
3	Податкова (у тому числі соціальна до ПФУ)	Податковий кодекс України	Верховна Рада України, 02.12.2010 р. № 2755-VI
4	Статистична	Закон України «Про кредитні спілки»	Верховна Рада України, 20.12.2001 р. № 2908-III

Таблиця складена автором

сів і від можливого впливу на навколишнє середовище (рис. 1).

Не варто розуміти під інтегрованою звітністю просте об'єднання показників уже наявних видів звітності. Метою інтегрованої звітності не є витіснення та заміна вже наявних видів звітності. Ця звітність орієнтована на суспільство. У разі з кредитними спілками на діючих і потенційних членів спілки.

Тобто, інтегрована звітність кредитних спілок існуватиме на ряді з фінансовою звітністю, податковою та статистичною, але буде призначена для іншого, більш широкого кола користувачів. Звітні дані в перспективі можуть бути скасовані у зв'язку з переходом на МСФЗ.

Процедура складання інтегрованої звітності кредитних спілок має бути організована на високому якісному рівні. Задля забезпечення цього пропонується використання, окрім бухгалтерських принципів, спеціально розроблених і визнаних світовими фахівцями принципів складання інтегрованої звітності (таблиця 4).

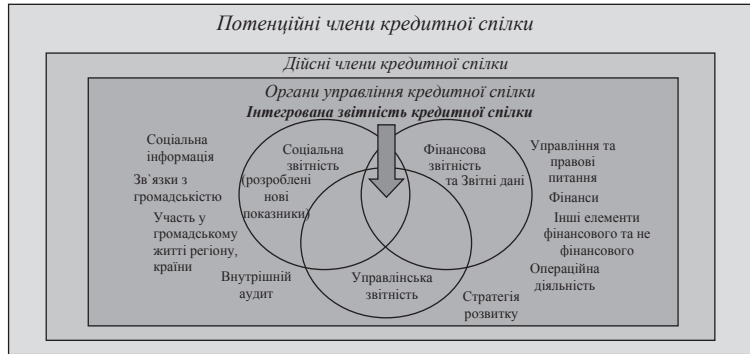

Рис. 1. Місце інтегрованої звітності в контексті бізнес-моделі кредитної спілки

Розроблено автором на основі [7]

Система принципів, подана в таблиці 4, розроблена International Integrated Reporting Committee та є базовою в усьому світі. У вітчизняних реаліях деякі із вищезазначених принципів є тотожними або ж дотичними до вітчизняних принципів бухгалтерського об-

Таблиця 4

Принципи підготовки інтегрованої звітності

№	Назва	Характеристика	Специфіка для КС
1	Стратегічний фокус та орієнтація на майбутнє	Стратегія кредитної спілки та співвідношення із можливістю створювати вартість на коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі	Розширення КС, перехід від регіонального до державного масштабу, створення кооперативного банку тощо
2	Зв'язність інформації	Інтегрований звіт не має бути набором показників, інформація повинна бути викладена логічно, послідовно та, головне, бути пов'язаною між собою	
3	Очікування й інтереси власників	Інтегрований звіт має надавати інформацію про якість відносин з ключовими власниками	Інтегрована звітність повинна враховувати інформаційні потреби членів кредитної спілки, але не підлаштовуватися під них
4	Змістовність і лаконічність	Інтегрований звіт має надавати стислу, але найкориснішу інформацію про створення додаткової вартості в коротко-, середньо- та довгостроковому періоді	
5	Достовірність	Подана інформація має бути достовірною	
6	Порівнянність і стабільність	Форма інтегрованого звіту має давати змогу порівняти звіти різних кредитних спілок та звіти за аналогічні періоди однієї кредитної спілки	

Таблиця складена автором на основі [8]

Таблиця 5

Структура інтегрованого звіту

№	№ розділу	Назва	Відображувана інформація з огляду на специфіку діяльності КС
1	1	Опис компанії та стан її корпоративного управління	
2	1.1	Загальні відомості про компанію	Інформація про КС, к-сть членів, капітал, принципи діяльності тощо.
3	1.2	Огляд діяльності компанії	Головні напрями діяльності КС і конкурентні переваги
4	1.3	Зацікавлені сторони	Виокремлення кола потенційних користувачів інформації про діяльність КС
5	1.4	Огляд системи корпоративного управління	Структура й функції системи управління КС, стан розвитку корпоративного управління
6	2	Аналіз зовнішнього середовища	Аналіз ринку фінансових послуг та виокремлення сегменту кредитних спілок тощо
7	3	Стратегія розвитку	Окреслення загальної стратегії розвитку КС
8	4	Огляд стратегічних цілей	Виокремлення ключових цілей діяльності КС
9	5	Опис вибраної бізнес-моделі	Характеристика моделі господарювання КС
10	6	Оцінка ресурсів компанії	Економічна оцінка забезпеченості КС ресурсами для здійснення діяльності
11	7	Оцінка ризиків	Оцінка ризиків, пов'язаних із неповерненням кредитів і зменшенням ВК унаслідок можливого виходу членів КС
12	8	Огляд системи управління якістю	При наявності даної системи у КС характеристика ключових елементів.
13	9	Показники господарської діяльності	
14	9.1	Фінансові показники	Інформація фінансового характеру в доступній формі викладу про головні результати діяльності КС із урахуванням специфіки діяльності
15	9.2	Показники сталого розвитку	Інформація нефінансового характеру, пов'язана із участю в суспільному житті регіону (країни), зв'язки із громадськістю, рівень КСВ
16	10	Прогнозні показники	Прогноз показників розділу 9 на майбутні періоди

Розроблено автором на основі [9]

ліку й вимог до якості звітності, тому при формуванні інтегрованої звітності доцільно буде об'єднати наявні вітчизняні принципи та якісні характеристики із оригінальними принципами, запропонованими ІРС.

Наступним тактичним завданням після визначення принципів підготовки звітності є виокремлення й систематизація ключових показників інтегрованого звіту. Досить цікавими є погляди Н.А. Лоханової, яка сформувала структуру інтегрованого звіту (таблиця 5).

У вищенаведеній таблиці продемонстровано складові інтегрованого звіту та зазначено змістове навантаження відображуваної в них інформації, враховуючи специфіку діяльності кредитних спілок. Ця структура інтегрованого звіту може бути доповнена не менш важливими показниками, такими як соціальна складова діяльності кредитної спілки й людський капітал.

Соціальна складова враховує вплив діяльності кредитної спілки як на наявних і потенційних членів, так і на суспільство загалом. Людський капітал як елемент структури інтегрованого звіту має відображати інформацію про професійний рівень працівників кредитної спілки, якісні показники їх роботи та головні напрями взаємодії з організацією.

Висновки з проведеного дослідження. Для запровадження інтегрованої звітності необхідно, щоб форма цього звіту була розроблена й рекомендована контролюючим органом (НКРРФП) за участю НАКСу та ВАКСу. Варто зазначити, що ця звітність не може бути обов'язковою, кредитні спілки мають усвідомити її соціальну значимість і необхідність, а як наслідок і збільшення вигод для себе.

Отже, інтегрована звітність є перспективним напрямом підвищення довіри та соціального діалогу кредитних спілок як соціально-орієнтованих структур із суспільством. Для запровадження інтегрованої звітності необхідно вирішити ряд проблем, пов'язаних із розробкою показників звітності, структури звітів, і форм подання таких звітів. Ця робота може слугувати підґрунтям для подальших досліджень у напрямі інтеграції звітності кредитних

спілок, яка є передумовою розширення частки КС на ринку фінансових послуг задля якіснішого задоволення фінансових потреб суспільства.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Підсумки діяльності кредитних установ за 1 квартал 2014 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nfp.gov.ua/content/oglyad-rinkiv.html>.
2. Бюлетень Національного банку України (електронне видання). Статистичні матеріали. Квітень 2014р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=57897.
3. Закон України «Про кредитні спілки» № 2908-III від 20.12.2001 зі змінами і доповненнями. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2908-14>.
4. Концептуальна основа фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article>
5. Шишута О. Особливості впровадження МСФЗ в кредитних спілках. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації: міжнародний збірник наукових праць. Випуск 1 (м. Кам'янець-Подільський) / О. Шишута; відп. ред. Н.В. Семенишена. – Тернопіль : Крок, 2013.–229 с.
6. МСФЗ (IAS) 30 «Раскрытие информации в финансовой отчетности банков и аналогичных финансовых институтов» : [учебное пособие по МСФО для профессиональных бухгалтеров]. – Москва : ЗАО «ПрайсвотерхаусКуперс»; ООО «Росэкспертиза», 2004. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.smb.ru/analytics.html>.
7. Insights for executives. Driving value by combining financial and non-financial information into a single, investor-grade document. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ey.com/m%2FPublication%2FvwlUAssets%2FIntegrated-reporting-Rus%2F%24FILE%2FIntegrated-reporting-Rus.pdf>.
8. Слепнева Т.Н. Интегрированная отчетность: история развития и необходимость применения / Т.Н. Слепнева, Л.И. Хоружий. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.scienceforum.ru/2013/pdf/8799.pdf.
9. Лоханова Н.А. Состав показателей интегрированной корпоративной отчетности – возможный подход к структуризации // Современные проблемы науки и образования. – 2012. – № 6. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.science-education.ru/106-7801.